

John Hallberg: "Det är mer än 50 år sen jag lärde denna"

En krigsman så bård och en fröken så grann
de sutto tillsammans i det gröna
de sågo med ömma begär på varann
Aloni den tappre så kallades han
och hon Emegeni den sköna

Ack, suckade han, då i morgon jag far till främ-
mande länder att strida
då rinner för dig mer ej saknadens tår
en rikare friares hälsning du får
och han får sin plats vid din sida.

Tyst grymme, tyst grymme var Emegenis svar
jag aldrig upphör att rätt, o dig göra
den heliga Jungfru till vittne jag tar
att leva eller dö du min hand mina dar
blott dig eller ingen tillhöra

Må någon försöka sitt fåfänga bud
att frå min Aloni förleda
mitt högmod, min falskhet han straffe då Gud
din vålnad då mig i min brudliga skrud
han före i graven mig neder.

Den tappre sig slet från den sköna i gråt
och for till det heliga landet
men knappt hade tiden följt solhalvan åt
så kom där en baron uti lysande ståt
och erbjöd Emegeni handen.

Hans skänker av guld hans förädlade skick
snart kommo dess heder att vackla.
dess flyktiga hjärta i snarorna fick.
och snart tändes bröllopets fackla.

Men knappt hade prästen välsignat vårt par
vin dracks ur det guldbeprydda hornet
och bordet sitt gästabud sviktande bar
och löjen och skämt gävo liv åt en var
när tolvslaget dundrar från tornet.

För hör Emegeni min bävan blir spord
en främmande sitter objuden.
orörlig han satt; utan liv, utan ord
hans ögon ej vändes kring gäster och bord
han hade dem spända på bruden.

Hans hjälmhatt var sluten , ovanlig hans längd
hans rustning var svartgrå av jorden
all fröjd vid hans åsyn ur högtiden trängd
och blå brinner lågan i lampornas mängd
och hundarna fly under borden.

Med bävan och rysning envar honom ser
av skräck sitter gästerna stela
till slut sade bruden: "Med bävan jag ber
fäll tappre herr riddare, fäll stormhatten ner
och värdes välfägnaden dela."

Hon tystnar och riddaren, som bruden befallt
lät hjälmen från huvudet falla
o. se vilken ryslig förfärlig gestalt
och tänk, vilken oro det råder överallt -
en döds-kalle visas för alla.

Och upp sprungo alla med skräckfulla rop
de fasa och vämjelse kände
utav rysliga maskar en slingrande hop
kröp ut och kröp in genom tinningens grop
då spöket till bruden sigvände:

"Se upp, kär Alono", var vålnadens ljud,
Förrådiska minns du dina eder
ditt högmod din falskhet den straffe nu Gud
min vålnad nu dig i din brudliga skrud
han rycker i graven dig neder.

Sin arm kring den sköna nu lindade han
förgäves dess jämmer man hörde
och fort med sitt roV genom luften försvann
ej nånsin Emegeni ej mera man fann
ej spöket, som henne bortförde.

Snart dog baronen, och allt sen dess slott
har stått öde i evärdeliga tider
men sagorna säga att Emegenis lott
är dömd till evinnerligt straff för sitt brott
begråter det öde hon lider.

Ett år fyra gånger hon visar sig än
då midnatten spänt sina vingar
i vitbrudlig skrud hon då synes igen
och säger att henrangersriddaren är den
kring dånande golv hennes vingar.

Kring henne dansar spöken med gräsliga skräl
de blod utav dödsfallar dricka
de tjuta: "Alono, den tappre. Din skål.
och skål för den trolösa flickan.

3394

En fem sex, sju åtta red S:t Staffan annan dags juls
morgon och fäktade brännvin i varenda gård. Jag kommer inte
ihåg om de sjöng Staffansvisan. Fulla blev de.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

6

Blotning
Risten
Mormor
nytt 1929

nytt av Staffan Staffan
Ker. a. John (Kallberg)
Föd 1864 i Fåhällan

John Hallberg:

Uppå en klippa vid insjöstranden
där satt en flicka en sommarkväll
hon hade en krans med blommor i handen
hon sjöng, hon var så lycklig och säll

Hur skönt är det inte att segel få spegla
uppå de klara böljorna blå
Men hade jag skepp, då skulle jag segla
ja segla så långt som sjöarna nå.

Men hade jag vingar, och vordo lik fisken
jag skulle mig svinga ner i älvarnas sal
att höra de tusende tonerna klinga
som strömkarlen spelte på älvkungens bal.

Så sjöng den lilla, då hördes från vägen
av lockande toner en tjusande sång
"Var modig min flicka, var glad uti hägen.
Kom neder och gästa hos oss än en gång."

Den lilla förtjusande, trollande flickan
som nu så ensam vid bergväggen satt
hon glömde snart bort den grönskande jorden
hon störtar sig ned i vågornas sal.

Snart gingo små älvorna henne till mötes
de togo förtroligt den lilla i famn
så döpte de henne i vågornas sköte
i dopet där fick hon ett underligt namn.

Då morgonen randas, och solen upprinner
då började alla att klaga och gny
Men ändå en pärla uti blomman man finner
en tår utav hennes förvissnande hy.

3394

"Var är nu den lilla oskyldiga flickan?"
så klaga de sörjande vännerna här
hon synes ej mera vid klippväggen sitta
då stormarna brusa och älvkungen ler.

Säkert 50 år sen jag lärde mig denna bit.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

8

John Hallberg, Mörrum.

3394

Fingal den glade.

Bland skuggrika träden i dalen
tätt vid den svalkande ström
:-: där bodde, befriad från kvalen
Fingal, en herde så öm

sjöngs mycket här i Mörrum för en 50 år sen. Nästa vers :

Kärlek, som plågar så många
hava ej rum i hans bröst
:-: blommornas doftande ånga
och foglarnas himmelska röst:-:

De äro de enda, som hava
rum i hans sorgfria själ
uti sin oskuld han sade:
Himmel vill Fingal så väl.

Då såg han en morgon vid stranden
en tärna, som låg där och bad
mild som en ängel i drömmen
som självaste glädjen så glad. ;;

Skönaste kvinna han sade
vill du ej bliva hos mig
Jag är ej någon herdinna
Fingal kan aldrig få mig. ;;

3394

Kinder mot kinder då brände
Fingal gav flickan en kyss
-:-men hon sig åter då vände
Fingal stod ensam som nyss-:-

Då tog han ett pil från sitt galler
och spänner den sedan så hårt
-:- skjuter och sedan han faller
blickar mot himmeln och dör-:-

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

3394

När barnet skrek mycket, så gick de åstad och tog en sak för en människa, som de visste att dessa behövde, så att de skulle komma att söka alldeles förtvivlat efter. Om de inte sökte mycket, så skulle det inte göra någon nytta.

Så skulle barnet sova på denna sak i 8 dar och på så sätt skulle det bli botat.

När ett barn hade utslag på magen, så tydde detta på att modern blivit skrämmd för en eldsvåda. Det botades på så sätt att modern gick till en eldsvåda, tog av kolen på eldbränderna och gav barnet in.